

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 39/2016)

София, 5 октомври 2016 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 29.09.2016 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници.....	4
1.4	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	6
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури.....	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци.....	9
4	Цени	9
4.1	Зърнени и маслодайни култури	9
4.2	Плодове и зеленчуци.....	10
	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица и проведени основни селскостопански мероприятия по области.....	12

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 29.09.2016 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

По оперативни данни, към 29.09.2016 г. са прибрани 1 599,2 хил. тона слънчоглед и 1 398,7 хил. тона царевица, което е съответно със 17,6% и 27,9% повече в сравнение с отчетеното по същото време на 2015 г. На този етап и при двете култури се наблюдава съществено по-бърз темп на прибиране на реколтата в сравнение с миналата година, в съчетание с малко по-висок среден добив от декар.

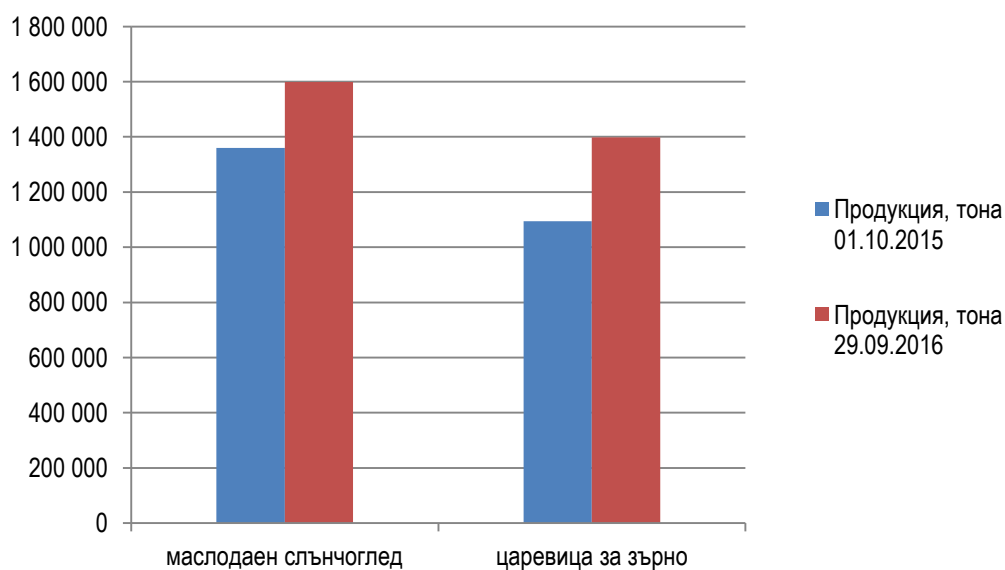
Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 29.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	29.09.2016					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 606 621	7 091 696	93,2%	1 599 164	225	0,2%	12,7%	17,6%	4,2%
царевица за зърно	4 231 689	2 716 298	64,2%	1 398 714	515	-0,2%	27,0%	27,9%	0,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 29.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.2 Реколта от пролетници

Оперативните данни към 29.09.2016 г. сочат по-висока продукция на пипер, домати, картофи и дини с между 0,1% и 17,8% спрямо същия период на 2015 г. Същевременно, производството на пъпеши намалява със 7%.

Към момента средният добив от картофи, пипер, дини и пъпеши е с между 0,2% и 19,9% по-висок спрямо реколта `2015, а този от домати по-нисък - с 1,8%.

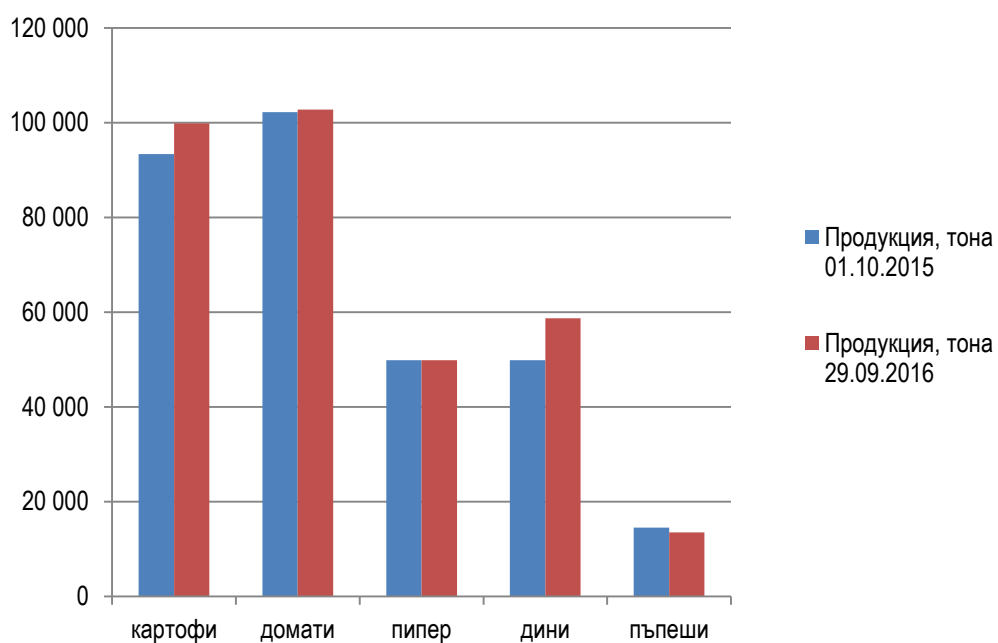
Реколта от пролетници към 29.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	29.09.2016				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	120 621	76 582	99 842	1 304	-1,1%	6,7%	6,9%	0,2%
домати	44 721	40 203	102 745	2 556	3,0%	2,3%	0,5%	-1,8%
пипер	39 103	37 433	49 900	1 333	-11,5%	-8,1%	0,1%	8,9%
дини	30 493	29 575	58 716	1 985	5,5%	3,4%	17,8%	13,9%
пъпеши	13 418	12 766	13 538	1 060	-19,5%	-22,4%	-7,0%	19,9%
фасул	34 118	30 118	4 322	144	15,9%	24,4%	20,7%	-2,7%
градински грах	19 123	17 073	6 497	381	36,2%	73,3%	92,8%	11,4%
леща	19 402	19 302	2 518	130	23,9%	28,5%	28,9%	0,0%
соя	145 258	111 166	14 906	134	-46,1%	-35,5%	-26,8%	13,6%
ориз	93 270	3 100	2 030	655	-16,6%	-11,4%	-9,4%	2,3%
овес	107 717	97 717	21 536	220	-16,6%	-2,7%	14,4%	17,6%
сорго	28 981	14 001	2 999	214	-30,3%	32,8%	-3,9%	-27,7%
шарен слънчоглед	79 222	54 195	10 086	186	-31,4%	-7,7%	23,0%	32,9%
царевица силажна	168 275	150 765	333 595	2 213	-5,9%	11,5%	34,5%	20,7%
пролетен ечемик	30 976	30 871	9 132	296	-66,1%	-59,6%	-55,0%	11,7%
фуражен грах	105 569	104 303	40 588	389	30,9%	91,1%	62,3%	-15,1%
захарно цвекло	883	*	*	*	4104,8%	-	-	-
памук	34 073	4 310	191	44	97,5%	-	-	-
лен	900	825	61	74	28,6%	17,9%	-12,9%	-26,0%
тютюн ориент.	48 915	44 838	6 025	134	-32,2%	-36,4%	-30,9%	8,1%
тютюн Бърлей	6 110	5 453	789	145	-39,3%	-42,6%	-67,5%	-43,4%
тютюн Вирджиния	36 578	33 000	4 665	141	-17,6%	-11,1%	14,8%	28,2%

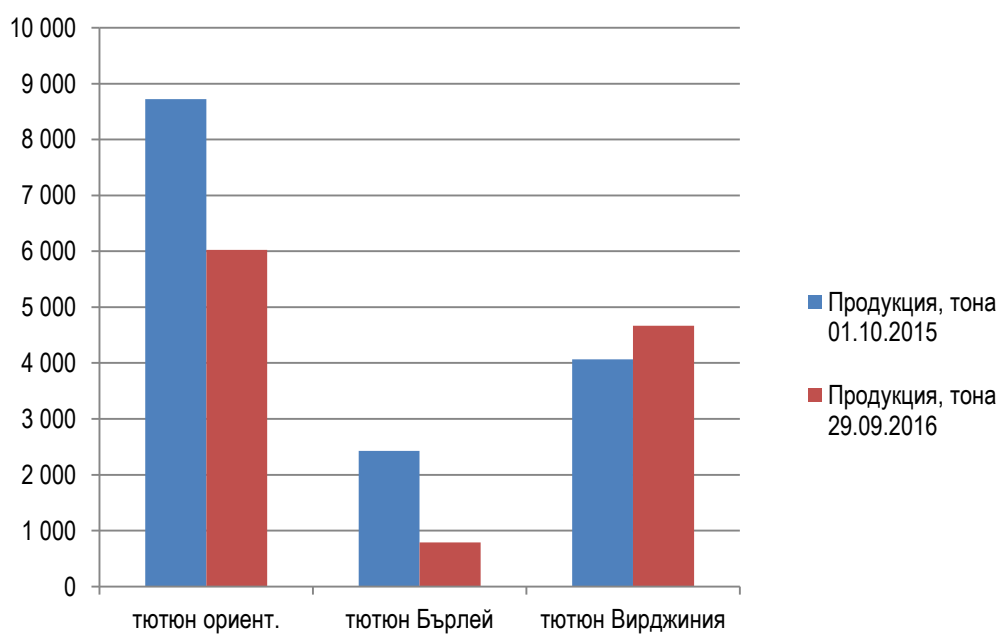
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 29.09.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

**Продукция от основни сортове тютюн към 29.09.2016 г., сравнено със същия
период на 2015 г.**

1.4 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

По оперативни данни, към 29.09.2016 г. се отчита понижение, както на средните добиви, така и на продукцията при по-голяма част то овощните видове спрямо същия период на 2015 г. По-значително намаление на производството се наблюдава при черешите (с 20,2%), а по-слабо – при ягодите и ябълките (съответно с 1,3% и 4%). От друга страна, производството на сливи, кайсии и круши се увеличава с между 0,9% и 8,1%.

Продукцията от маслодайна роза надхвърля с близо 45% нивото отпреди една година, в резултат на чувствително по-високия среден добив от декар, а тази от лавандула - със 7,7%.

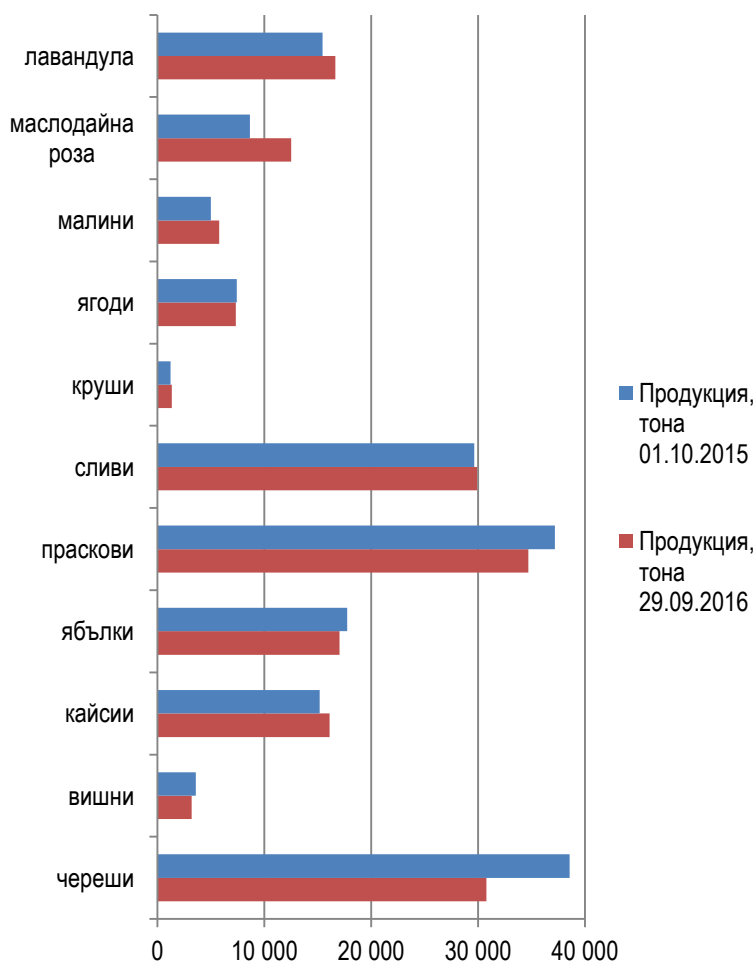
Към този момент продукцията от винени лозя е с 1% под отчетената към същия период на 2015 г., докато тази от десертни лозя е по-висока с над 33%.

Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 29.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	29.09.2016				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	77 712	72 833	30 794	423	2,2%	-2,8%	-20,2%	-17,9%
вишни	13 684	11 225	3 213	286	3,5%	0,2%	-10,7%	-10,9%
кайсии	28 412	26 590	16 117	606	2,6%	2,8%	6,2%	3,2%
ябълки	48 480	22 742	17 050	750	1,9%	9,6%	-4,0%	-12,3%
праскови	42 470	42 076	34 707	825	-1,4%	0,5%	-6,7%	-7,1%
сливи	62 011	57 612	29 906	519	-3,1%	11,2%	0,9%	-9,3%
круши	4 321	2 818	1 334	473	-1,7%	34,3%	8,1%	-19,6%
ягоди	10 256	10 050	7 324	729	-4,7%	-5,2%	-1,3%	4,1%
малини	17 452	14 971	5 787	387	18,1%	21,1%	15,9%	-4,2%
маслодайна роза	32 875	32 875	12 510	381	-0,3%	-0,3%	44,5%	44,9%
лавандула	53 494	51 977	16 640	320	6,9%	9,8%	7,7%	-1,8%
лозя винени	508 799	266 964	142 312	533	-4,5%	6,1%	-1,0%	-6,7%
лозя десертни	49 765	39 359	20 861	530	-1,3%	19,7%	33,3%	11,3%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

**Производството на плодове и площи от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 29.09.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 29.09.2016 г. е извършена предсеитбена подготовка на 5 710 270 дка, а дълбока оран – на 2 642 432 дка, при съответно 5 715 556 дка и 4 264 695 дка година по-рано.

Сравнявайки със същия период на 2015 г., засетите площи с есенници изостават с между 18,7% (при маслодайната рапица) и 81,4% (при ръжта).

**Засети площи с есенници към 29.09.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г., дка**

Култура	01.10.2015	29.09.2016	Изменение, %
пшеница	956 474	488 526	-48,9%
ечемик	157 367	77 568	-50,7%
маслодайна рапица	1 234 563	1 004 191	-18,7%
тритикале	7 810	5 290	-32,3%
ръж	5 387	1 000	-81,4%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

По оперативни данни, през периода 26.09. – 02.10.2016 г. през Пристанище Варна¹ са изнесени 44 хил. тона пшеница, докато експорт на ечемик и рапица не е реализиран. Общият износ на пшеница през порта от началото на пазарната 2016/17 година до момента нараства със 17,3% на годишна база, до 791,5 хил. тона, а този на рапица – над три пъти, до 181,7 хил. тона. Същевременно, износьт на ечемик е с 91% под миналогодишния.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07. – 02.10.2015	04.07. – 02.10.2016	Изменение
пшеница	674 581	791 465	17,3%
ечемик	66 838	6 035	-91,0%
рапица	59 080	181 726	207,6%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Към момента през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

По оперативна информация, от началото на новата 2016/17 маркетингова година до 02.10.2016 г. през Пристанище Варна са изнесени общо 19,9 хил. тона слънчоглед (при липса на експорт за същия период на 2015 г.), докато износ на царевица през порта все още не е реализиран.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09. – 02.10.2015	01.09. – 02.10.2016	Изменение
царевица	20 619	0	-
слънчоглед	0	19 907	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на 2016/17 пазарна година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Информацията за общия износ на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 37/2016, ще бъде

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

актуализирана след публикуване на официални данни за търговията през юли 2016 г.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 02.10.2016 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 37/2016, ще бъде направена към средата на м. октомври 2016 г., след публикуване на данните от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 28.09.2016 г. средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна) и ечемик се повишават с 0,4% на седмична база, а тази на рапица с 0,9%. Същевременно, при слънчогледа и царевичата се наблюдава леко седмично поевтиняване, съответно с 0,3% и 1,5%.

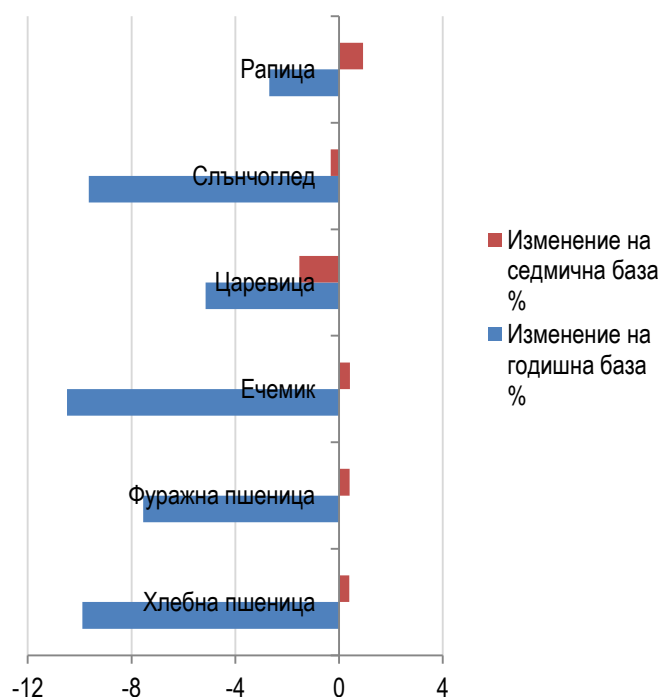
Като цяло, изкупните цени на основните зърнени и маслодайни култури продължават да се движат под нивата отпреди една година. Намалението на годишна база е в границите от 2,7% (рапица) до 10,5% (ечемик).

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 28.09.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

	30.09.2015	21.09.2016	28.09.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	283	254	255	-9,9	0,4
Фуражна пшеница	265	244	245	-7,5	0,4
Ечемик	267	238	239	-10,5	0,4
Царевица	272	262	258	-5,1	-1,5
Слънчоглед	684	620	618	-9,6	-0,3
Рапица	671	647	653	-2,7	0,9

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 28.09.2016 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 30.09.2016 г. се отчита седмично повишение на средните цени на едро на основните плодове и зеленчуци в границите от 3,3% (при картофите) до 21,7% (при оранжерийните домати). Единствено средната цена на едро на круши остава на нивото от предходната седмица.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 30.09.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг

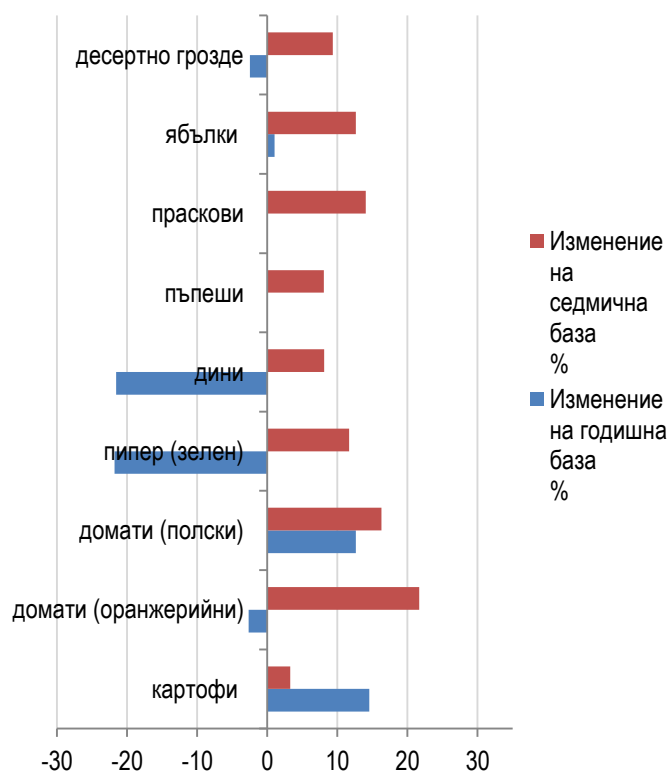
	02.10.2015	21.09.2016	30.09.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,55	0,61	0,63	14,5	3,3
домати (оранжерийни)	1,50	1,20	1,46	-2,7	21,7
домати (полски)	0,95	0,92	1,07	12,6	16,3
пипер (зелен)	1,10	0,77	0,86	-21,8	11,7
дини	0,51	0,37	0,40	-21,6	8,1
пъпеши	*	0,87	0,94	-	8,0
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,97	0,87	0,98	1,0	12,6
праскови	*	1,14	1,30	-	14,0
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	1,60	1,60	-	0,0
десертно грозде	1,20	1,07	1,17	-2,5	9,3

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

Средните цени на едро на ябълки, полски домати и картофи са с между 1% и 14,5% по-високи спрямо същия период на миналата година, докато при тези на десертно грозде, оранжерийни домати, дини и зелен пипер се наблюдава понижение на годишна база, в рамките на 2,5% - 21,8%.

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 30.09.2016 г.**

**Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица и проведени
основни селскостопански мероприятия по области**

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1240	0	1240	100.00%	123	99
Бургас	340580	0	332940	97.76%	55701.5	167
Варна	404396	0	384078	94.98%	80455.1	209
Велико Търново	485556	0	472794	97.37%	128050.07	271
Видин	395520	0	384820	97.29%	86824	226
Враца	432065	1372	410962	95.42%	107578	262
Габрово	33280	0	29020	87.20%	4985	172
Добрич	810885	0	767485	94.65%	207625.5	271
Кърджали	2150	0	1690	78.60%	272.4	161
Кюстендил	9055	0	5595	61.79%	1032.5	185
Ловеч	133336	0	122240	91.68%	25215	206
Монтана	349255	0	312149	89.38%	73336	235
Пазарджик	58880	0	52970	89.96%	5739	108
Перник	50385	0	20500	40.69%	2576	126
Плевен	745708	0	726700	97.45%	207854.5	286
Пловдив	238937	1200	227277	95.60%	30642.25	135
Разград	247020	1727	244443	99.65%	59964	245
Русе	456149	275	445392	97.70%	107537.13	241
Силистра	368162	543.4	367618.6	100.00%	93369.29	254
Сливен	227100	100	224400	98.85%	33792	151
Смолян		0				
София-град	58139	0	9495	16.33%	1749	184
София	95140	0	35349	37.15%	6137	174
Стара Загора	420241	0	371222	88.34%	65250.26	176
Търговище	237865	0	190446	80.06%	40375.76	212
Хасково	343090	0	300590	87.61%	48225.05	160
Шумен	309718	263	306291	98.98%	66028	216
Ямбол	360743	2493.5	343989.4	96.02%	58726.4	171
ОБЩО	7614595	7974	7091696	93.23%	1599163.7	225

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	8940	0	2195	24.55%	484.4	221
Бургас	15750	0	10570	67.11%	3964.4	375
Варна	158245	0	113153	71.50%	46196.1	408
Велико Търново	310617	0	194844	62.73%	115409	592
Видин	124485	0	46860	37.64%	20893	446
Враца	378066	0	323638	85.60%	153136	473
Габрово	81800	0	3570	4.36%	1073	301
Добрич	961717	0	578991	60.20%	317333	548
Кърджали	1805	0	1555	86.15%	531	341
Кюстендил	3175	0	1315	41.42%	375.5	286
Ловеч	106153	0	79472	74.87%	34141	430
Монтана	161127	0	48880	30.34%	26820	549
Пазарджик	10790	0	1200	11.12%	780	650
Перник	6507	0				
Плевен	689894	0	548089	79.45%	300475	548
Пловдив	60240	0	46780	77.66%	28563.57	611
Разград	183360	59	158060	86.23%	61100	387
Русе	245408	0	134519	54.81%	74635.45	555
Силистра	269510	57.62	197590.5	73.33%	96700.39	489
Сливен	42300	0	12700	30.02%	11176	880
Смолян	735	0	200	27.21%	80	400
София-град	32261	0	200	0.62%	60	300
София	28726	0				
Стара Загора	49059	171.4	21661	44.31%	8171	377
Търговище	103441	0	47978	46.38%	19361.8	404
Хасково	14250	0	13950	97.89%	10312.5	739
Шумен	175758	1140	124222	71.14%	65057	524
Ямбол	8998	0	4105	45.62%	1885	459
ОБЩО	4233117	1428	2716298	64.19%	1398714.1	515

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	K (дка)	
Благоевград	11880				
Бургас	506780	36400	39100	9800	55380
Варна	368820	276688	152388	7088	230248
Велико Търново	345333	40590	89350	37000	123980
Видин	130000				
Враца	358889	3100	3100	3100	230220
Габрово	9900				9900
Добрич	450655				588610
Кърджали	1160				250
Кюстендил	11350				4800
Ловеч	25000				
Монтана	236700	73000	216500	35000	32450
Пазарджик					19600
Перник	88000	2250	2250		19350
Плевен	479890	162983	154483	154483	284860
Пловдив	176590	14400	14400	14400	34645
Разград	208750	88960	107550	22400	10000
Русе	283709	116297	179797	105253	72496
Силистра	412460	412460	412460	412460	324730
Сливен	170800	25000	25000	25000	72700
Смолян					
София-град	18510				4410
София	44900				
Стара Загора	317054	62257	57654		106138
Търговище	121090	62790	62790	62790	65260
Хасково	306090	10780	6780	3780	24870
Шумен	260470	84700	98000	49000	133100
Ямбол	365490				194435
ОБЩО	5 710 270	1 472 655	1 621 602	941 554	2 642 432

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	700				
Бургас	8200				114850
Варна	26082	1200			46671
Велико Търново	6875	300			58823
Видин	14900	3070		800	21280
Враца	40720	2150			12750
Габрово	1300	180			6400
Добрич	40958	100			89292
Кърджали					
Кюстендил					4060
Ловеч	3000				14640
Монтана	3550	1000			19400
Пазарджик	900				
Перник	6760				13540
Плевен	71155	18 128	200	300	70630
Пловдив	13920	4800	800		23350
Разград	37380	5480			108655
Русе	60660	3170			80167
Силистра	20800	12700		2200	65660
Сливен					35300
Смолян					
София-град	2710	3120			7950
София	1600			400	8870
Стара Загора	34236	6870			31588
Търговище	34600	1000			37140
Хасково	1420	500		90	27100
Шумен	48600	3800		1500	61690
Ямбол	7500	10000			44385
ОБЩО	488 526	77 568	1 000	5 290	1 004 191